

Norsk Aferdsgruppe
for Selskapsdyr

NYHETSREV nr 2 Juni 2017

Vi tar i mot meningsutvekslinger, forslag til saker og
synspunkter
fra våre kjære medlemmer med takk!
Send gjerne mail til styret på: post@nafs.no

*Tusen takk til medlemmer
som har bidratt til dette nyhetsbrevet ☺*

Siden sist:

Styremøte 18. mai

Vi har hatt vårt første styremøte med det nye styret. Her fikk vi blant annet fordelt oppgavene mellom oss, diskutert saker som NAS skal bidra til, gjennomgått tidligere og kommende kurs og startet arbeidet med å utvikle diskusjonsforum og forbedre søknaden som skal komme både nåværende og kommende medlemmer til gode.

Er det noen saker du ønsker at NAS skal ta tak i?

Atferdsproblemer hest – kliniske kasus, Dr. Helen Spence

Fredag 21. april ble det arrangert kurs i hestens atferd ved NMBU. Dette var en del av kursserien for atferdskonsulenter, men dem som tidligere har fullført kursserien var også invitert da dette tidligere ikke har vært en del av undervisningen.

Dr. Helen Spence er utdannet innen psykologi og driver Helen Spence Horse Sense i Nord-Irland. Her ivrer hun for å trene hver enkelt hest med grunnlag av dens bakgrunn og personlighet, gjennom positive metoder. Hun har også forsket på området.

På kurset fikk vi en god gjennomgang av hestens naturlige behov og hvordan disse ofte ikke blir møtt i hverdagen. Dette gir videre grunnlag for en del atferdsproblemer som tradisjonelt har blitt stoppet med positiv straff og negativ forsterkning. Spence er en foregangskvinne for hvordan dette kan løses ved å snu hestens forventinger og følelser gjennom positiv forsterkning og negativ straff. Vi fikk også se hvordan andre kjente personer innen området, som selv jobber under merkelapper som positiv og naturlig egentlig arbeider med straffebaserte metoder.

Videre tok hun oss med inn i prosessen for hvordan hun arbeider med ulike kasus, hvilke feller man kan gå i og hvordan man kan jobbe seg frem til en årsak og løse denne. Gjennom videoer som dokumenterte fremgangsmåte og utvikling fikk vi lære om flere ulike kasus hun har tatt del i.

For de jeg snakket med og meg selv lærte vi mye, både nytt og hvordan vi kan benytte etablert kunnskap på en annerledes art enn hund og katt.

Referat skrevet av Kjerstin Vinsjansen

Hester, mennesker og emosjoner – hesteklinikk med Dr. Helen Spence

Den 22.-23. april inviterte Norsk Atferdsgruppe for Selskapsdyr til et spesielt hestekurs med Dr. Helen Spence fra Nord-Irland. Kurset fant sted på idylliske Stall Østreng i Askim, som stilte opp med solskinn (selv om det blåste litt kaldt på lørdagen), deilig mat og en veldig hyggelig atmosfære.

Mens de fleste hestekursene handler om hvordan man utfører øvelser eller får hesten til å gjøre noe, rettet Dr. Helen Spence blikket på hva hesten føler mens den er sammen med mennesker. Uavhengig av om det handler om treningsøkter, pauser mellom øktene eller bare samvær, er Helens mål nummer 1 en avslappet hest.

I teoridelene snakket Helen om sin egen forskning, om relasjonen mellom hest og menneske og var veldig interessert og åpen for å diskutere problemer eller opplevelser deltakerne hadde med hestene sine. Deltagerne fikk også et lite innblikk i hennes arbeid som atferdskonsulent via video og fortellinger. Hun viste fremragende evner i å forklare nevrologiske prosesser og samspill mellom emosjonelle tilstander på en enkel og forståelig måte som førte til mange aha-opplevelser blant deltakerne. Vi venter med spenning på noen publikasjoner fra Helen, slik at vi kan få all den nyttige informasjon og lærdom i trykket form!

I motsetning til hunder, katter og andre selskapsdyr, tilbringer normalt ikke hesten store deler av døgnet sammen med menneskene sine. De har sine egne «familier» hvis de er en del av en flokk. Særlig hvis hesten står oppstallet på et annet sted enn eieren bor, blir det ofte lite interaksjon mellom hest og menneske utenfor treningsøktene. Hesten assosierer da gjerne eieren til trening. Når treningen baseres på positiv forsterkning, vil eierens tilstedeværelse ofte knyttes til forventninger om belønning og adferd den opplever positivt. Dette kan fort føre til frustrasjon dersom forventningene ikke oppfylles. Hesten kan sperre veien til porten, tilby innlært atferd uoppfordret eller bli aggressiv når treningsøkten er over eller dersom den uteblir. Hesten vil prøve å forhindre at treningen avsluttes, og med den muligheten for å oppnå belønning, eller kreve at treningsøkten starter. For to av de fire hestene som var med på kurset, lå hovedfokuset derfor på å slappe av utenfor treningsøktene selv med alt som de assosierer med treningen tilstede, som å være på ridebanen sammen med treneren, utstyr, godbiter og clicker. Med de to andre hestene, som var veldig stresset av å være i ukjente omgivelser, fikk vi demonstrert hvor viktig det er å hjelpe hesten med å komme i en mer avslappet tilstand før man begynner med treningen. Noen kjente øvelser og oppgaver ble også brukt for å

hjelpe hesten til å slappe av og fokusere mer på treneren sin. Alle hesteeierne fikk mange gode råd og et «veikart» med seg på veien videre. Teorideltakerne fikk også stort utbytte av situasjonene som hestene og deres eiere ble guidet gjennom av Helen Spence. Hun inkluderte publikum tett hele veien i sin undervisning og forklarte grundig hva hun observerte ute på banen.

Det ble på alle måter en veldig hyggelig og lærerik hesteklinikk som bar preg av fleksibilitet og tilrettelegging for deltagerens ønsker og behov. I tillegg til inspirasjon og faglig påfyll fra fantastiske Helen Spence, reiste deltageren også hjem med nye hyggelige bekjenskaper med likesinnede! Vi gleder oss til Dr. Helen Spence kommer tilbake til Norge!

Referat skrevet av Gesine Jot-Em og Trude Østlie

Referat fra årsmøte i NAS 2017

Referatet blir lagt ut for seg da budsjettet ikke ble overført ordentlig til nyhetsbrevet.

Oppdaterte vedtekter for Norsk Atferdsforening for Selskapsdyr

1. Vedtekter for Norsk Atferdsgruppe for Selskapsdyr

2. Vedtatt på årsmøtet 12/2-2000
endret 2005, 2008, 2012 og 2017.

- Navn
Foreningens navn er Norsk Atferdsgruppe for Selskapsdyr og initialene er NAS.
- Formål
Foreningens formål er å bedre dyrevelferd og relasjonen mellom dyr og mennesker i det norske samfunnet. Dette søkes oppnådd ved å:
 - Heve medlemmers kompetanse og formidle forskningsbasert, ny kunnskap om selskapsdyrs atferd og atferdsbehov
 - øke kunnskap om behandling av atferdsproblemer og atferdsmodifiserende teknikker/tiltak
 - øke kunnskap om interaksjonen og relasjon mellom dyr og mennesker
- 3. Oppgaver
 1. Foreningen skal organisere, øke kompetansen og være et talerør for alle sine medlemmer.
 2. Foreningen skal sette fokus på aktuelle problemstillinger og formidle kunnskap som gjelder arbeidet med selskapsdyrs atferd og relasjonen mellom dyr og mennesker.

3. Foreningen skal arbeide for at behandling av atferdsproblemer skal bygge på oppdatert kunnskap om dyrs atferdsbehov, atferdsanalyse og en høy etisk standard.
 4. Foreningen skal arbeide for å sikre fortsatte studier og praksisutvikling, innen atferd og atferdsanalyse knyttet til selskapsdyr.
 5. Foreningen skal samarbeide med offentlige og private instanser ved å bidra med kompetanse på atferd hos selskapsdyr.
4. Medlemskap - plikter og rettigheter
1. Alle som har interesse for selskapsdyrs atferd, atferdsbehov, behandling av atferdsproblemer og samspill mellom dyr og mennesker, samt støtter foreningens formål kan bli medlem.
 2. Søknad om medlemskap skal føres på eget skjema og søknaden skal godkjennes av styret. Søkere som aksepteres etter 1.juli skal betale halv medlemskontingent for det året.
 3. Styret kan nekte å oppta som medlem person som antas å kunne skade foreningen. Ingen har krav på medlemskap i foreningen og medlem har ingen rettigheter før kontingent er betalt.
 4. Medlemmer plikter å følge foreningens vedtekter og etiske retningslinjer.
 5. Medlemskontingent fastsettes av årsmøtet og skal være betalt før årsmøtet avholdes for å ha stemmerett på årsmøtet.
 6. Medlemmer som har betalt kontingent har tale-, forslags- og stemmerett på årsmøtet. De har også adgang til alle aktiviteter og tilbud som foreningen arrangerer.
 7. Opphør av medlemskap. Medlemskap i foreningen opphører ved:
 - Skriftlig utmeldelse
 - Strykning besluttet av foreningens styre p.g.a manglende kontingentinnbetaling og/eller annen uregulert gjeld til foreningen, uten at kravet derved bortfaller.
5. Eksklusjon
1. Dersom et medlem har opptrådt i strid med foreningens vedtekter, formål eller etiske retningslinjer, kan styret foreslå eksklusjon for årsmøtet.
 2. Styret forelegger først saken for det aktuelle medlemmet, som gis rett til å uttale seg skriftlig, før eksklusjon foreslås og legges fram for årsmøtet med alle tilhørende dokumenter.
 3. Eksklusjon krever 2/3 flertall på årsmøtet og avgjørelsen er endelig.
6. Æresmedlem
1. Dette er NAS høyeste utmerkelse og kan gis til personer som på en særlig fremragende måte har tjent foreningens sak.
 2. Begrunnet forslag om tildeling av æresmedlemskap kan fremmes av medlemmer eller av styret og kan sendes inn når som helst i løpet av året.
 3. Styret vil behandle forslagene konfidensielt, og for at et forslag skal kunne betraktes som bifalt må det være enstemmig. I tilfelle et forslag ikke bifalles blir meddelelse om dette sendt forslagsstiller, også konfidensielt.

4. Mer enn ett æresmedlemsskap kan deles ut årlige.
 5. Valgte æresmedlemmer må framgå av innkalling til årsmøtet og vil begrunnes på årsmøtet.
 6. NAS betaler årskontingent for sine æresmedlemmer etter utnevning.
 7. Se særlige statutter for utnevning av æresmedlem.
7. Styret
1. Styret velges av og blant medlemmene. Det velges leder, sekretær, kasserer og fire styremedlemmer. Sekretær er vara for leder.
 2. Styrets medlemmer bør velges blant medlemmer med ulike bakgrunn, slik at tverrfaglighet og ulike synspunkt blir ivaretatt.
 3. Styret møtes ved behov og er beslutningsdyktig med fire av medlemmene tilstede. Ved stemmelikhet er leders stemme avgjørende. Innkalling til- og referat fra styrets møter gjøres tilgjengelig for samtlige styremedlemmer.
8. Styrets oppgaver
1. Styret skal lede foreningens virksomhet og forvalte dens midler mellom årsmøtene. Styret skal fastsette og følge opp mål, planer og budsjetter i tråd med disse vedtektene og slik årsmøtet har vedtatt.
 2. Styret skal legge fram for årsmøtet årsberetning og regnskap for inneværende år og budsjettforslag for neste års drift.
 3. Leder og kasserer i NAS skal hver for seg tildeles signaturrett i Brønnøysundregisteret. Dette innebærer at leder eller kasserer i NAS har fullmakt til å opptre og underskrive på foreningens vegne i forretningsforhold.
9. Årsmøtet
1. Årsmøtet er foreningens øverste myndighet og avholdes hvert år i løpet av første kvartal.
 2. Frister. Varsel om dato for årsmøtet offentliggjøres senest 8 uker før til foreningens medlemmer. Saker til årsmøtet må være styret i hende senest 6 uker før årsmøtedato. Innkalling med sakliste, regnskap, budsjettforslag og valgkomiteens innstilling sendes medlemmene senest 3 uker før årsmøtet. Forhåndsstemmer må være styret i hende senest dagen før årsmøtet.
 3. Saker. Årsmøtet skal behandle vanlige årsmøtesaker: Godkjenne innkalling. Velge ordstyrer, tellekorps, to referenter og en som skal underskrive referatet/protokollen. Godkjenne årsberetning. Godkjenne regnskap for inneværende år og fastsette budsjett for neste år. Behandle innkomne saker. Gjennomføre valg av styremedlemmer, revisor, vararevisor og valgkomite. Kun saker som står i innkallelsen kan behandles.
 4. Gjennomføring. Vedtak treffes ved simpelt flertall, når ikke annet er bestemt i disse vedtekter. Ved stemmelikhet i saker er leders stemme avgjørende, ved stemmelikhet i personvalg, foretas loddrekning. Kun ved personvalg kan det stemmes ved forhåndsstemming. I øvrige saker kan det kun stemmes ved personlig oppmøte. Benkeforslag ved valg er tillatt og skriftlig avstemming kan alltid kreves.

5. Valg. Årsmøtet skal velge styremedlemmer: Leder (1 år). Sekretær (2 år). Kasserer (2 år). 2-4 styremedlemmer (2 år). Revisor (2 år). Vararevisor (2 år). 3 medlemmer av valgkomiteen. Valgkomiteen velger selv leder og hvert medlem velges for 3 år slik at en er på valg hvert år. Ved valg bør det settes en funksjonstid som sikrer kontinuitet i styret, komiteer og utvalg.
10. Endring av vedtekter.
Endring av NAS vedtekter kan kun fremmes som sak på ordinært årsmøte og krever 2/3 flertall.
11. Ekstraordinært årsmøte.
Ekstraordinært årsmøte holdes hvis styret eller 20% av medlemmene krever dette. Møtet avholdes innen 8 uker etter at kravet er framsatt og innkalles av styret med minst 14 dagers varsel. Nødvendige saksdokumenter sendes ut med innkallingen. Kun saker som er nevnt i innkallingen kan behandles. Ekstraordinært årsmøte ledes av foreningens leder, eller i dennes fravær, sekretæren. Vedtak treffes med simpelt flertall, ved stemmelikhet er leders stemme avgjørende. Det kan kun stemmes ved personlig frammøte.
12. Oppløsning.
For å oppløse foreningen kreves det 2/3 flertall på ordinært årsmøte. Beslutningen må så stadfestes på ekstraordinært årsmøte og også der oppnå 2/3 flertall. Ekstraordinært årsmøte vedtar samtidig hvordan foreningens midler skal disponeres.
Først etter andre gangs vedtak trer beslutning om oppløsning i kraft.
13. Ikrafttredelse
Vedtektene trer i kraft så snart de er vedtatt av årsmøtet. Årsmøtereferrat sendes til alle medlemmer. Nye medlemmer gjøres kjent med vedtektene ved innmelding.

Æresmedlemmer

Ved årsmøtet ble det for første gang utnevnt æremedlemmer i NAS. Disse har fått utmerkelsen for godt arbeid for foreningen gjennom lang tid. De fikk diplom og blomster, og er videre fritatt for kontigent. Under følger argumentasjonen for tre av de utnevnte, Gry Eskeland og Morten Bakken blir presentert i neste nummer.

Gry Løberg

Gry Løberg har vært medlem i NAS siden starten, 12.2.2000, og har hatt verv i styret eller valgkomiteen fram til omtrent 2010. Etter det har hun vært medlem i sertifiseringskomiteen fram til omtrent 2016. Hennes generelle interesser er samspillet mellom hund og eier, kommunikasjon og relasjoner.

Gry er utdannet agronom, høyskolekandidat i husdyrfag og har en master i Companion Animal Behavior Counseling. Hun har også to emner på ph.d-nivå: «Ontogeny of Behavior» og «Animal Signals and Communication.»

I 1999 startet Gry med Steinkjer Hundeskole, som i 2002 endret navn til Manimal. Hun leide etter hvert lokaler på Høvik, som hun drev fra i ca. 3 år, der hun tok imot hunder til konsultasjon og arrangerte kurs og miniseminarer. I denne perioden reiste Gry også til Bodø, Tromsø, Bergen, Kristiansand og Steinkjer, hvor hun hadde konsultasjoner i samarbeid med dyreklinikker, utenom i Bergen hvor hun var hos Fjellanger Hundesenter og i Steinkjer der hun reiste på hjemmebesøk. I Bodø arrangerte hun også miniseminarer.

I løpet av disse årene hadde Gry ca. 1500 konsultasjoner og hun opparbeidet seg en database som siden ble brukt av studenter for å skrive oppgaver. Det er skrevet en bachelor, en master og en ph.d med bakgrunn i hennes datamateriale.

Mens Gry jobbet på HiNT, Høgskolen i Nord-Trøndelag, tok hun initiativ til å starte opp nye studier. Hun var interessert i antrozoologi, og forsøkte å få i gang et tverrfaglig studie i dette, noe som dessverre strandet pga. mangel på nøkkelpersoner. Men, de fikk i gang årskurs i dyrevelferd, husdyrstudentene kunne fordype seg i sports- og familiedyr det siste året og Innføring i Hundefag startet opp.

Her er noe av det hun har gjort disse årene:

- Skrevet en bok, «Valpesosialisering», som ble utgitt i 2007
- Vært fast spaltist i både aviser og magasiner
- Skrevet mange artikler, også på forespørsel fra andre aviser og magasiner
- Forelest på veterinærhøgskolen om atferdsproblemer hos hund og katt
- Forelest på de veterinære fagdage, -både for veterinærer og dyrepleiere
- Deltatt på forskningsrådets møte om forskning på katt og hund
- Hatt en 4 dagers forelesningsturne for veterinærer i Danmark om kastrering
- Hatt formelt samarbeid med organisasjoner og utveksling av tjenester og fagkunnskap, Dyrevernalliansen er en av disse
- Vært veileder for veterinær- og dyrepleierstudenter som har skrevet oppgaver
- Sammen med Ulla Britt Bøe vært veileder for de på HiNT som har skrevet bachelor om hund, katt eller hest

- Sammen med Frode Lingaas vært co-veileder for en ph.d - student

Tidlig på 2000-tallet startet Gry Løberg, Gry Eskeland og Fjellanger Hundesenter «Hundeeierskolen». De drev dette sammen noen år, før Fjellanger overtok konseptet og drev det videre alene.

Gry har vært en offentlig, og mye brukt, person i debatten som har gått om metoder i trening av dyr. Sammen med Randi Helene Tillung var hun en tydelig stemme mot Cesar Millan og hans likesinnede. Dette var ikke alltid lett, de fikk mye kritikk og det stormet hardt en periode.

Gry har, gjennom både TV og radio fremmet ny viten om selskapsdyr og trening. Hun deltok i NRKs serie «Dyrisk» sammen med Espen Gudim, der hun, i beste sendetid, trente bl.a. en hund, en papegøye og en gris. Hun har blitt intervjuet, både i studio og pr. tlf. av NRK Radio og P4. Da VG startet opp sitt prosjekt «Dyrebar», var det igjen Gry og Espen Gudim som deltok. Dette var en nettside med mye innhold, der folk kunne skrive inn og få svar på spørsmål samt delta på «nettprat». Gry var tidlig ute med å arrangere webinarer, kanskje den første i Norge som gjorde dette.

De siste årene (siden 2011), har ikke Gry arbeidet med atferdskonsultasjoner, men har vært en støtte for oss som har ringt for å be om råd og veiledning med vanskelige kasus. Nå for tiden går Grys hunderelaterte arbeide bl.a. ut på å være fagsjef hund på atferdssiden for Store Norske Leksikon. Etter at hundeloven kom har hun også blitt benyttet som sakkyndig i rettssaker i hele landet, fra Alta til Kristiansand, da hun trolig er en av dem som har mest erfaring og kompetanse på dette feltet i hele landet.

Nina Haaland

Nina Haaland har vært medlem av NAS siden starten i 2000, og var med i styret i perioden 2004-2005. Hun ble vår første sertifiserte atferdskonsulent i 2016. Hun var en av de første som gjennomførte kursserien ved NMBU for atferdskonsulenter, som NAS har vært pådriver for.

Nina har jobbet med hund i mange år, og startet sin egen hundeskole Hund i Fokus i 2001, der hun har et bredt repertoar av kurs, slik som valp og hverdagslydighet, passeringstrening, barn og hund-kurs, kreativ lydighet, sporkurs, kantarellsøk, rallylydighet i tillegg til privattimer og atferdskonsultasjoner. Nina har i en rekke år arrangert faglige seminarer i samarbeid med norske og utenlandske kapasiteter innen atferd og trening, for eksempel Sophia Yin, Kayce Cover, Leslie McDewitt, Grisha Stewart, og flere. Hun har vært en

foregangskvinne når det gjelder kompetanseheving, ryddighet i drift av hundeskoler og tjent NAS sine retningslinjer for god praksis over lang tid. Hun har også vært hundefaglig sakkyndig i rettsaker, og er drivende opptatt av dyrevelferd.

Foruten sitt engasjement i NAS har Nina vært pådriver for hundesporten freestyle og heelwork to music, og utdannet seg til dommer i denne sporten. I den anledning har hun vært ekspert på Canis sine sider, innen freestyle. Hun var også den som tok initiativ til og var første leder i Norsk Freestyleforening, der hun fremdeles er aktiv. Hun har vært aktiv markedsfører for profesjonell atferdskonsulent-praksis både i sosiale medier, i TV og radio, aviser og bygdeblad. Hun er også en av hundebloggerne i Norge.

Nina Haaland har vært en av pionerene i norsk atferdskonsultasjon. Hun har etablert og drevet Hund i Fokus siden 2001 og har vært en pådriver for kompetanseheving, både gjennom sin egen praksis og gjennom inspirasjon og veiledning for andre.

Det er med stolthet over å ha Nina Haaland i våre rekker og takknemlighet for hennes innsats for faget at vi anbefaler at Nina Haaland tas opp som en av våre første æresmedlemmer.

Espen Gudim

Espen Gudim har en lang historie i NAS, og har vært med fra tidlig i år 2000. Da NAS startet opp, hadde initiativtager Gry Eskeland med seg Morten Bakken i interimstyret, og det var Morten Bakken som fikk Espen Gudim med i NAS. Fra år 2000 har Espen Gudim sittet i styret i NAS, og han var leder fra 2002 til 2011. Han har også sittet i sertifiseringskomiteen fra 2002, og gjør det fortsatt i dag. Komiteen har nylig sertifisert første atferdskonsulent på hund.

Espen Gudim har hatt et sterkt ønske om å bidra til å heve kompetansenivået på de som jobber profesjonelt med hund i Norge, og var med på å innføre og etablere sertifiseringsordningen i NAS. Det var på bakgrunn av sertifiseringsordningen at kursserien gjennom SEVU på nåværende NMBU i Ås, kom til i 2008. Siden den gang har man avholdt denne kursserien flere ganger.

Espen Gudim hadde jobbet med hund i mange år, men savnet et miljø som ikke baserte hundetreningen på straffebaserte metoder, og kunnskap som var utgått på dato. Med Morten Bakken som mentor og inspirator startet Espen Gudim derfor hundeskolen "Din Beste Venn." Det første kurset ble holdt i april 2001, og var et valpekurs for familiehunden. Siden har det blitt flere kurs, alle fokuserer på hverdagslydighet, og i dag arrangeres disse kursene regelmessig på 4

forskjellige steder i Oslo og omegn. Din Beste Venn ønsker å hjelpe den gjennomsnittlige familie med å gi hunden en god oppdragelse og bidra til at hunden blir en god samfunnsborger, via positiv forsterkning som bærende treningsfilosofi. Det er også viktig å gi flere hunder mer variasjon i hverdagen, og bidra til økt dyrevelferd og lykkeligere hunder. Disse målene er nedfelt i visjonen til Din Beste Venn. Velfungerende hunder kan også forsterke hundens posisjon generelt, og derfor har det vært viktig å gi hundene som kommer på kurs den beste ballasten for å være til glede og nytte i familien og samfunnet.

Hundeskolen har over 30 aktive instruktører, som alle har deltatt på instruktørutdannelsen i Din Beste Venn. Espen Gudim er primus motor og ansvarlig for denne utdannelsen, og siden 2002 har den samlet ledende eksperter på en rekke fagfelt. Utdannelsen har innholdsmessig mye til felles med atferdskonsulentutdannelsen som NAS er ansvarlig for, og bidrar til at de som kommer ut i jobb som instruktører, har en solid, kunnskapsbasert bakgrunn for å utøve sin profesjon.

Foruten sitt engasjement i NAS, har Espen Gudim sittet i Norsk Kennelklubbs avdeling, Oslo og Akershus, både som sekretær og leder. Han har vært hundefaglig konsulent både i NRK og TV2, og hadde sin egen spalte i programmet "Dyrisk," som gikk over flere sesonger på NRK. Han har vært hundefaglig sakkyndig i rettssaker, undervist om hund på videregående skoler og også jobbet mye med hundens rolle som gledesspreder i samfunnet på ulike måter. Mennesker i vanskelige og sårbare livssituasjoner har ofte mye glede og nytte av å tilbringe tid med hund. Espen Gudim ble, som eneste i Norge, sertifisert evaluator for daværende "Delta Society," som jobbet med å utdanne terapi- og besøkshunder i USA. Han har videreført praksisen med å utdanne besøkshunder, blant annet gjennom Røde Kors, der han i dag sitter i en nasjonal faggruppe for besøkshund. Han har også vært med på å lage et omfattende kurstilbud som etter hvert skal kjøres i Røde Kors regi og utdanne flere besøkshunder. Espen Gudim har også vært engasjert i terapihundfeltet gjennom Norsk Organisasjon for Dyreassistert Terapi (NODAT). Interaksjon mellom hund og menneske kan i stor grad gi de involverte, også hundene, en bedre hverdag. Kanskje kan man også bidra til økt aksept for hundehold i samfunnet.

Fordi han "trives best underveis," har Espen Gudim deltatt på utallige hunderelaterte kurs, både i og utenom NAS-regi. Han har en stor ydmykhet for at man aldri blir ferdig utlært, samtidig som han er glad

for, gjennom utdanning av instruktører og hundeeiere, å ha bidratt til at flere hunder i Norge har et variert, godt og aktivt liv.

Presentasjon av nye styremedlemmer

Margrete Lie

Navnet mitt er Margrete Lie. Jeg var ferdig med master i Etologi og Atferdskonsulent serien denne våren. Interesseområdet er hest og jeg tilbrakte noen år med og reise rundt i verden som praktikant hos forskjellige trenere før jeg startet på universitetet. Mellom praktikant-turene tok jeg også utdanning til hestemassør, mest på grunn av sammenhengen mellom fysiske problemer og atferdsproblemer og jeg blir bare mer og mer glad for at jeg gjorde det.

Rett før jeg begynte på universitetet startet jeg Hesteglede hvor jeg underviser, behandler litt og foreleser. Fokuset ligger på å bedre samarbeidet mellom hest og menneske, samt å bygge opp treningen så hesten holder seg frisk. Jeg har undervist som deltidsjobb gjennom hele studiet og nå tilbringer jeg sommeren i Danmark som praktikant hos Bent Branderup før jeg til høsten skal prøve å jobbe fulltid med undervisning og atferdskonsultasjoner på hest. Det blir spennende!

Bettina Franz

Mitt navn er Eva Bettina Franz og jeg er utdannet veterinær med spesialisering i problematferd på hund og katt. I 2011 flyttet jeg fra Sveits, der jeg hadde drevet en smådyrklinikk i 20 år, til Vallset (Stange kommune). Etter noen år som veterinær i praksis begynte jeg å legge vekt på atferdsproblemer, siden fysiske og psykiske problemer ofte henger sammen. Hundeholdet i det tettbefolkete Sveits ble vanskeligere og vanskeligere og medfører mange atferdsproblemer hos dyr. Jeg tok en 3 årig utdanning til atferdsveterinær for hund og katt ved STVV (Schweizerische Tierärztliche Vereinigung für Verhaltensmedizin) og en 2 årig utdanning som atferdsdommer ved SKG (Schweizerische Kynologische Gesellschaft). Etter mange år i et land med mange mennesker rundt oss ønsket samboeren min og jeg oss mer plass rundt oss og dyrene våre. Jeg solgte min veterinærklinikk og pakket inn samboer, hund og tre katter og flyttet til Norge. Uten en veterinærklinikk å drive har jeg mer tid til å vie tiden til det jeg brenner for: atferd. For å få innblikk i hvordan det norske systemet fungerer tok jeg to 2 av 6 kurs for atferdskonsulenter ved NMBU . Til daglig driver jeg enkeltpersonsforetaket Artaios Rådgivning

(rådgivning for veterinærmedisiniske og atferdsmessige spørsmål og atferdskonsultasjoner), samtidig som Artaio Hundeskolen. I hundeskolen har vi blant annet MORO-treninger, der det først og fremst er fokus på mestring og å ha en fin tid sammen. Gjennom forskjellige øvelser, også med elementer fra de offisielle hundesportene, skal hunden få aktivisert seg og lære nye ting. MORO-treningene inneholder både trening, mulighet for å løpe fritt og leke sammen med andre, men også hyggelig samvær for eierne. Alle slags hunder og mennesker er velkomne. For meg er det viktig å ha nok tid til hver enkel ekvipasje for å kunne fremme samarbeidet mellom hund og eier på best mulig måte. Oppdages atferdsproblemer i en tidlig fase kan verre forhindres og en kan fortsette å legge et godt grunnlag for trygge og stabile hunder. I tillegg driver vi et lite oppdrett av rasen Eurasier. Vi har maks. ett kull per år og legger mye vekt på sosialisering og miljøtrening av valpene for å gi dem det beste utgangspunktet for deres videre liv i sine familier.

Kjerstin K. Vinsjansen

Jeg bor på Osterøy utenfor Bergen og driver til daglig firmaet Pets in Progress – atferd og trening som jobber med atferdsproblemer, trening og foredrag innen hund og katt. I bunnen er jeg utdannet dyrepleier og har jobbet mange år på klinikk. Videre har jeg tatt utdannelsen til atferdskonsulent ved NMBU hvor jeg var ferdig i 2013. Jeg har vært interessert i dyrs atferd siden jeg var liten, og ønsker med min bakgrunn å kunne se det fysiske og psykiske i sammenheng. Hjemme har jeg fire hunder, fire katter og et akvarie. Både innen atferd og trening er jeg opptatt av at alle med interesse skal kjenne eller finne tilbake gleden med dyr. Derfor jobber jeg både forebyggende og med problematferd. Jeg brenner virkelig for at alle skal få kunnskap om hvordan de med positive treningsmetoder kan få velfungerende dyr i hverdagen og hvordan dyrene kan få brukt sine egenskaper så hverdagen blir spennende.

NAS i nyhetsbildet (Ny fast spalte!)

Reaksjon på programmet “Klovn til kaffen” (TvNorge)

Mange av oss som er interessert i atferd og dyrevelferd satte kaffen i halsen da vi så dette innslaget. Mange responderte på programmets side på Facebook og sendte melding til Mattilsynet.

NAS la også ut et offisielt svar på programmets side:

Norsk Atferdsgruppe for Selskapsdyr (NAS) er en interesseorganisasjon som jobber med etiske retningslinjer innenfor atferd, atferdsproblemer, relasjoner mellom selskapsdyr og mennesker. NAS som fagorgan ønsker å bidra til bedre dyrevelferd blant selskapsdyr i Norge. NAS ønsker å fremme positiv forsterkning som treningsmetode, – et bevisst valg som våre medlemmer har foretatt på bakgrunn av forskningsbasert kunnskap og etiske verdier. NAS tar derfor avstand fra episoden med skremmingen av dyr på programmet, Klovn til Kaffen på TvNorge.

Vi anser ovennevnte for å være lovbrudd når dyrene får denne opplevelsen jf §§ 3 og 26 i Lov om dyrevelferd, som blant annet omhandler dyrs egenverdi, behandling og trening av dyr.

Disse dyrene blir ikke behandlet godt og beskyttes ikke mot fare for unødige påkjenninger. Det blir brukt skremming som har til hensikt å påføre frykt i underholdningsøyemed.

Vi sender en bekymringsmelding til Mattilsynet.

Publikasjon i Dagbladets magasin “Våre Dyr”

15. Juni vil det presenteres en artikkel om vår første sertifiserte atferdskonsulent Nina Haaland i kampanjemagasinet «Våre Dyr» fra Dagbladet.

Publikasjon i “Hund og Fritid”

I Juni kommer en artikkel om NAS og sertifisering.

Planlagte kurs

Skandinavisk atferdskurs med workshop for fugl, kanin og marsvin

Det blir teori lørdagen, her er det plass til mange deltakere. Søndagen blir det workshops med de forskjellige artene, begrenset antall plasser for deltakere og observatører.

For info og påmelding: <http://nafs.no/fugle-og-kaninkurs>

Her er bilder fra tidligere kurs med Heidenreich:

Litt om kursserien

Ny kursserie starter høsten 2017, og ble annonsert i januar. Vi håper at enda flere får glede av denne utdannelsen, og håper at dere som er medlemmer deler denne informasjonen med venner og kjente

Etologi og antrozoologi

Bakgrunnskunnskap i dyras biologi og evolusjon er viktig for en atferdskonsulent. I denne modulen vil det være fokus på generelle prinsipper som gjelder for flere dyrearter, men med fokus på atferder som er relevant for atferdskonsulenter. I tillegg vil det bli gitt en introduksjon til feltet antrozoologi; læren om samspillet mellom dyr og mennesker.

Dyrevelferd og lovgivning

Atferdsproblemer kan være tegn på at den psykiske helsen ikke blir tatt vare på; at ikke alle atferdsbehov er møtt. Atferdskonsulenten må ha kunnskap om hva som ligger i begrepet god dyrevelferd, og kunne reflektere over hvordan vi holder selskapsdyr i dagens samfunn. I tillegg kan atferdskonsulenter blir spurt om å være fagvitne i rettsaker som omhandler dyrevelferd og skader påført av dyr mot mennesker, og dette blir også et fokus i denne modulen.

Læringsteori, teoretisk og anvendt

For å kunne hjelpe hunde- og katteeiere med problematferd, er det viktig med en grundig innføring i hvordan dyr (og mennesker) lærer. Vi ønsker å tilby både en teoretisk og anvendt atferdsanalytisk vinkling til temaet

Nevropsykologi/psykofarmakologi

Atferdskonsulenten har som oppgave å bistå klienten sin på best måte, og det finnes andre metoder enn trening for å endre atferd. Dette kurset har som mål å forklare hvordan hjernen kontrollerer atferd, hvordan trening endrer hjernen, og hvordan psykofarmaka endrer hjernen. Praktisk anvendt psykofarmakologi er inkludert i modulen.

Atferdskonsultasjon, observasjon og kartlegging

En atferdskonsultasjon består av en til flere samtaler/konsultasjoner med en familie som har et selskapsdyr med problematferd. Atferdskonsulenten må kunne kommunisere godt med klienten, og det vil være hovedfokus i denne modulen.

Problematferd hos hund og katt – kliniske kasus

Dette er den siste delen av kursserien. Målet på dette kurset er at studentene anvender den teoretiske og praktiske kunnskapen i de forrige modulene i en praktisk setting. Målsettingen etter dette kurset er at studentene kan beskrive årsaksforhold og viktige kriterier for å diagnostisere de vanligste atferdsproblemene, forklare kliniske kasus fra en etologisk og læringsteoretisk vinkling, beskrive veiledningsmetodikk brukt i kommunikasjon med klienten og beskrive dyrevelferden og velferden til familien.

**Styret i NAS setter stor pris på engasjement hos sine medlemmer!
Innspill og artikler m.m. mottas med takk : -)**

På vegne av styret i NAS

Kjerstin Vinsjansen
Styremedlem

Beathe Pilskog
Nestleder

Annen generell info:

De reviderte sertifiseringsreglene finner du på NAS sin hjemmeside:

<http://nafs.no/bliatferdskonsulent/sertifiseringsordning-for-atferdskonsulenter>

Sertifiseringskomitéen består av:

Gry Eskeland (leder)

Espen Gudim

Kleo Delaveris

Siri Linnerud

Styret består av:

Leder: Anna Bjurgård Compton

Nestleder: Beathe Pilskog

Sekretær: Gry Eskeland

Kasserer: Margrete Lie

Styremedlem: Bettina Franz

Styremedlem: Kjerstin K. Vinsjansen

Styremedlem: Mari K.S. Berg